

Δελτίο Τύπου

Λουξεμβούργο, 16 Ιανουαρίου 2018

Διαχείριση κρίσεων από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα: μολονότι υπάρχει ουσιαστικό πλαίσιο, εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένες αδυναμίες, δηλώνουν οι ελεγκτές

Παρ' όλο που η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έχει θεσπίσει ένα ουσιαστικό πλαίσιο για τη διαχείριση κρίσεων, εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένες αδυναμίες που χρήζουν αντιμετώπισης, σύμφωνα με νέα έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ). Οι ελεγκτές υποστηρίζουν ότι πρέπει να ενισχυθεί η καθοδήγηση που παρέχεται στο προσωπικό όσον αφορά τις αξιολογήσεις έγκαιρης παρέμβασης καθώς και τις αξιολογήσεις του κατά πόσον ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα «τελεί σε κατάσταση αφερεγγυότητας ή επαπειλούμενης φερεγγυότητας».

Το 2014 η ΕΚΤ ανέλαβε εκτεταμένες αρμοδιότητες όσον αφορά την τραπεζική εποπτεία. Επί του παρόντος, στην αρμοδιότητά της υπάγονται περί τις 120 τράπεζες στη ζώνη του ευρώ. Η νομοθεσία που θεσπίστηκε πρόσφατα προβλέπει τη διαρκώς εντονότερη εποπτική προσοχή της ΕΚΤ, όταν μια «συστημικά σημαντική» τράπεζα στην ΕΕ εμφανίζεται να αντιμετωπίζει προβλήματα. Εάν μια τράπεζα φθάσει στο σημείο να περιέλθει σε κατάσταση αφερεγγυότητας ή επαπειλούμενης φερεγγυότητας, τότε παρεμβαίνει το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης και αναλαμβάνει την εξυγίανσή της. Οι ελεγκτές διαπίστωσαν ότι η ΕΚΤ έχει όντως θεσπίσει ένα ουσιαστικό πλαίσιο για τη διαχείριση κρίσεων εντός των εποπτικών αρμοδιοτήτων της.

Παρά τις ορισμένες αδυναμίες του αρχικού σχεδιασμού και την ανάγκη καλύτερης κατανομής του προσωπικού στις πλέον επείγουσες καταστάσεις, οι πόροι που διατίθενται για την αξιολόγηση των σχεδίων ανάκαμψης και την εποπτεία των τραπεζών που έχουν περιέλθει σε κρίση κρίνονται επαρκείς.

Την περίοδο που διανύουμε, η ΕΚΤ επεξεργάζεται τις τελικές ρυθμίσεις εξωτερικής συνεργασίας και συντονισμού με άλλες εποπτικές αρχές, καθώς και με το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης. Ωστόσο, τα εκκρεμή ζητήματα είναι πιθανόν να καθυστερήσουν και να περιορίσουν την ανταλλαγή πληροφοριών και να επηρεάσουν αρνητικά την αποτελεσματικότητα του συντονισμού, αναφέρουν οι ελεγκτές.

Έχουν αναπτυχθεί διαδικασίες για την αξιολόγηση των σχεδίων ανάκαμψης των τραπεζών και χρήσιμα

Σκοπός του παρόντος δελτίου Τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της ειδικής έκθεσης που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

Το πλήρες κείμενο της έκθεσης διατίθεται στον ιστότοπο του ΕΕΣ www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Εκπρόσωπος Τύπου

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Υπεύθυνος Τύπου

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

εργαλεία και καθοδήγηση έχουν τεθεί στη διάθεση των υπευθύνων για την αξιολόγηση. Εντούτοις, τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων των σχεδίων ανάκαμψης δεν χρησιμοποιούνται συστηματικά για την αναγνώριση και την αντιμετώπιση κρίσεων.

Σύμφωνα με τους ελεγκτές, το επιχειρησιακό πλαίσιο της ΕΚΤ για τη διαχείριση κρίσεων παρουσιάζει ορισμένες αδυναμίες και υπάρχουν ενδείξεις αναποτελεσματικής εφαρμογής του. Οι κατευθυντήριες οδηγίες για τις αξιολογήσεις έγκαιρης παρέμβασης δεν είναι επαρκώς ανεπτυγμένες και δεν καθορίζουν αντικειμενικά κριτήρια ή δείκτες βάσει των οποίων θα μπορούσε να διαπιστωθεί αν μια τράπεζα έχει περιέλθει σε κατάσταση κρίσης. Δεν υπάρχει καθοδήγηση σχετικά με το ποιος είναι ο καλύτερος τρόπος άσκησης των εξουσιών που διαθέτει η ΕΚΤ στο πλαίσιο συγκεκριμένων σεναρίων, και οι κατευθυντήριες οδηγίες για την αξιολόγηση του κατά πόσον ένα ίδρυμα «τελεί σε κατάσταση αφερεγγυότητας ή επαπειλούμενης φερεγγυότητας» είναι ελλιπείς από την άποψη της εμβέλειας και του βαθμού λεπτομέρειάς τους.

Οι ελεγκτές διατυπώνουν σειρά συστάσεων για τη βελτίωση της διαχείρισης κρίσεων από την ΕΚΤ. Στις συστάσεις αυτές περιλαμβάνονται η καλύτερη αξιοποίηση των γνώσεων που έχει αποκτήσει η ΕΚΤ από αξιολογήσεις σχεδίων ανάκαμψης και η διασφάλιση της ποιότητας των περιουσιακών στοιχείων των ιδρυμάτων των οποίων η χρηματοοικονομική κατάσταση έχει επιδεινωθεί σημαντικά.

Οι ελεγκτές επισημαίνουν επίσης ότι, παρά την ως έναν βαθμό καλή συνεργασία, η ΕΚΤ αρνήθηκε να παράσχει σημαντικά αποδεικτικά στοιχεία που είχε ζητήσει το ΕΕΣ. Αυτό επηρέασε αρνητικά το έργο του ελέγχου στο βαθμό που το ΕΕΣ ήταν μεν σε θέση να εξαγάγει συνολικά συμπεράσματα για τον σχεδιασμό των διαδικασιών που εφάρμοζε η ΕΚΤ, αλλά όχι να επιβεβαιώσει την εν τοις πράγμασι αποτελεσματικότητα της διαχείρισης κρίσεων από αυτήν.

Ευρύτερο πλαίσιο

Το ΕΕΣ έχει εντολή να ελέγχει την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης της ΕΚΤ. Ο εν προκειμένω είναι ο δεύτερος έλεγχος με αντικείμενο τη συμμετοχή της ΕΚΤ στην τραπεζική εποπτεία και συμπληρώνει αυτόν επί του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης (ΕΣΕ), του οποίου η σχετική έκθεση δημοσιεύθηκε τον περασμένο μήνα. Όπως είναι αναμενόμενο, οι δύο αυτές εκθέσεις περιλαμβάνουν κοινά θέματα και τόσο στην έκθεση του εν προκειμένου ελέγχου όσο και σε εκείνη σχετικά με το ΕΣΕ διαπιστώσαμε την ανάγκη για βελτίωση της αλληλεπίδρασης μεταξύ των δύο οργάνων. Η έγκαιρη παρέμβαση, η απρόσκοπτη ροή πληροφοριών και η διασφάλιση ότι δεν υπάρχουν σημαντικά ρυθμιστικά ή εποπτικά κενά μεταξύ τους έχουν καθοριστική σημασία για την αποτελεσματική διαχείριση μιας τράπεζας που έχει περιέλθει σε κρίση. Το μνημόνιο συνεννόησης που έχει συναφθεί μεταξύ της ΕΚΤ και του ΕΣΕ παρέχει σχετική καθοδήγηση, η οποία ωστόσο χρήζει βελτίωσης, ενώ οι νομοθέτες οφείλουν να λάβουν υπόψη μια σειρά δράσεων για την εναρμόνιση των εντολών του ΕΣΕ και της ΕΚΤ και τη βελτίωση της μεταξύ τους ροής πληροφοριών.

Οι ελεγκτές σημειώνουν ότι, στο πλαίσιο των αντίστοιχων ελέγχων, τόσο η ΕΚΤ όσο και το ΕΣΕ αποδέχθηκαν τις περισσότερες συστάσεις τους. Οι ελεγκτές θα παρακολουθήσουν τη συνέχεια που θα δοθεί στις συστάσεις αυτές ά τους στο μέλλον και θα ελέγξουν την υλοποίησή τους.

Σημείωμα προς τους συντάκτες

Η χρηματοπιστωτική κρίση του 2008 αποτέλεσε την αφετηρία μεγάλων αλλαγών στη ρύθμιση του χρηματοπιστωτικού τομέα στην ΕΕ. Το νομικό πλαίσιο για την εποπτεία των τραπεζών ενισχύθηκε και το 2014 συγκροτήθηκε ο Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός (ΕΕΜ). Η εποπτεία των μεγάλων τραπεζών στη ζώνη του ευρώ αποτελεί πλέον αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ). Ο ΕΕΜ περιλαμβάνει την ΕΚΤ και τις εθνικές εποπτικές αρχές των συμμετεχουσών χωρών. Ένας από τους κύριους στόχους του είναι η ενίσχυση της σταθερότητας του τραπεζικού συστήματος στη ζώνη του ευρώ. Η ΕΚΤ απασχολεί άνω των χιλίων εποπτικών υπαλλήλων.

Για τον σκοπό του εν προκειμένω ελέγχου, οι ελεγκτές εξέτασαν τη διαχείριση κρίσεων εκ μέρους της ΕΚΤ, στο πλαίσιο των εποπτικών αρμοδιοτήτων της. Η διαχείριση κρίσεων προϋποθέτει ότι η εποπτική αρχή εντοπίζει τυχόν επιδείνωση της χρηματοοικονομικής κατάστασης μιας τράπεζας και, οσάκις αναγκαίο, κάνει χρήση των εξουσιών έγκαιρης παρέμβασης. Συνεπάγεται επίσης εκ των προτέρων σχεδιασμό της ανάκαμψης από πλευράς των τραπεζών, ώστε αυτές να είναι προετοιμασμένες για οιαδήποτε κρίση.

Αναγνωρίζοντας τη σημασία των ανωτέρω, το ΕΕΣ διενήργησε μια σειρά ελέγχων με αντικείμενο το κανονιστικό και εποπτικό πλαίσιο που ισχύουν για τις τράπεζες και τα λοιπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ενώ σχεδιάζει περαιτέρω ελέγχους στο μέλλον. Η εν προκειμένω είναι η δεύτερη έκθεση που δημοσιεύει το ΕΕΣ μέσα σε ένα μήνα σχετικά με τα συστήματα της ΕΕ για τον χειρισμό τραπεζών που αντιμετωπίζουν προβλήματα. Η πρώτη, που δημοσιεύθηκε τον Δεκέμβριο του 2017, είχε τίτλο «Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης: ένα φιλόδοξο έργο της τραπεζικής ένωσης δρομολογήθηκε, αλλά απομένουν να γίνουν πολλά».

Η παρούσα έκθεση πρέπει να ληφθεί υπόψη σε συνδυασμό με την έκθεση που δημοσίευσε το ΕΕΣ το 2016 και η οποία είχε τίτλο «Ενιαίος εποπτικός μηχανισμός - Καλό ξεκίνημα, αλλά απαιτούνται περαιτέρω βελτιώσεις». Αυτή η πρώτη έκθεση σχετικά με τις εποπτικές λειτουργίες της ΕΚΤ αφορούσε την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης του γενικού εποπτικού συστήματος που έχει αναπτύξει η ΕΚΤ.

Η ειδική έκθεση αριθ. 2/2018, με τίτλο «Η αποτελεσματικότητα της διαχείρισης τραπεζικών κρίσεων από την ΕΚΤ», είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο του ΕΕΣ (eca.europa.eu) σε 23 γλώσσες της ΕΕ.